डीएपी/एम.ओ.पी./संयुक्त खते आयात करुन राज्यातील शेतक-यांना पुरवठा करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या. मुंबई यांना इंडियन बँक, मुंबईकडून घ्यावयाच्या रु.२२५.०० कोटी इतक्या कर्जास शासन हमी मंजूर करण्याबाबत.........

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२

शासन निर्णय क्रमांक:- शाहमी १०१०/सपवव/प्र.क्र.८/अर्थबळ.

दिनांक :- ३ मार्च,२०१०.

वाचा - १) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.शाहमी-१०९९/प्र.क्र.६८/शा.हमी, दिनांक ५/११/१९९९

२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.शाहमी-१००८/प्र.क्र.१८/शा.हमी, दिनांक २८/४/२००८

३) व्यवस्थापकीय संचालक, म.रा सहकारी पणन महासंघ मर्या. मुंबई यांचे पत्र क्रमांक खत/डीएपी/शासन हमी/२००९-२०१०/४६०, दिनांक २५/२/२०१०.

प्रस्तावना:-

खरीप हगांम २०१०-११ साठी राज्यातील मागणीच्या तुलनेत खताच्या पुरवठ्यातील तूट भरुन काढण्यासाठी केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार केंद्र शासनाने नियुक्त केलेल्या मे.इंडियन पोटॅश लिमिटेड,मे.इफको लि.व आरसीएफ या खत कंपन्याकडून **डीएपी/एम.ओ.पी./संयुक्त खते** आयात करुन ते राज्यातील शेतक-यांना पुरवठा करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या. मुंबई यांची नोडल एजंन्सी म्हणून नियुक्ती करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे. याप्रमाणे **२.०० लाख मे.टन डीएपी व ०.५० लाख मे.टन एमओपी** असे एकुण २.५० लाख मे.टन खत आयात मागणी करण्याकरिता महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या. मुंबई यांना रु.२२५.०० कोटी (रुपये दोनशे पंचवीस कोटी फक्त) चे कर्ज द.सा.द.शे.रु.९% व्याजदराने इंडियन बँकेकडून घेण्याकरिता शासन हमी मंजूर करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन होता.

शासन निर्णय :

राज्यातील शेतक-यांना वेळेवर खताचा पुरवठा करण्याकरिता २.०० लाख मे.टन. डीएपी व ०.५० लाख मे.टन एम.ओ.पी खताची खत पुरवठादार कंपन्याकडे मागणी करण्याकरिता सध्याच्या आंतरराष्ट्रीय दराप्रमाणे रु.२२५.०० कोटी (अक्षरी रुपये दोनशे पंचवीस कोटी फक्त) इतकी रक्कम पुरवठा करणा-या खत कंपन्यांना मागणी आदेशासह महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या.मुंबई यांनी अदा करण्याची आवश्यकता आहे. सबब,महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या.मुंबई यांना **रु.२२५.०० कोटी (अक्षरी रुपये दोनशे पंचवीस कोटी फक्त)** इतके कर्ज शासन हमीवर घेण्यास मंजूरी देण्याचा निर्णय शासनाने घेतलेला आहे. याकरिता महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या.मुंबई यांना इंडियन बँकेकडून कर्ज घेण्यासाठी **रु.२२५.०० कोटी (अक्षरी रुपये दोनशे पंचवीस कोटी फक्त)** इतक्या रकमेकरिता शासन हमी मंजूर करण्यात येत आहे.

२. सदर शासन हमी रुपये २२५.०० कोटीची मुदत दिनांक ३१ डिसेंबर,२०१० पर्यंत वैध राहील.

३. इंडियन बँक, मुंबई समवेत शासन हमीवर घेण्यात येणाऱ्या कर्जासंबंधी करण्यात येणाऱ्या करारपत्रात खालील अटी व शर्तीचा समावेश करण्यात यावा.

अ) इंडियन बँक,मुंबई कडून घेण्यात येणाऱ्या कर्जाचा वापर फक्त केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार डीएपी/एम.ओ.पी. खताच्या आयातीसाठीच करण्यात यावा.

ब) कर्ज देणा-या इंडियन बँक, मुंबई मध्ये महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई या संस्थेच्या नावे एक स्वतंत्र खाते (Escrow A/c)उघडण्यात यावे. उपरोक्त खात्यातून शासन हमीवर घेतलेले रु.२२५ कोटी (रुपये दोनशे पंचवीस कोटी फक्त) व त्यावरील व्याजापोटी बँकेला देय असलेली रक्कम बँकेने परस्पर तात्काळ कापून घ्यावी. तद्नंतर फक्त कर्जाच्या शिल्लक रकमेवर व्याजाची आकारणी बँकेने करावी.

क) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई ने प्रचलित दराने डीएपी / एम.ओ.पी. खताच्या पुरवठ्याची आगावू मागणी (Advance booking) नोंदविणाऱ्याकडून प्रथम खताच्या विक्री किंमतीच्या कमीत कमी २५% रक्कम वसुल करावी. अशा मागणीमुळे प्राप्त होणारी रक्कम सदर महामंडळाने उपरोक्त खात्यात जमा करावी. आयातीत डी.ए.पी/ एम.ओ.पी. खताच्या उपलब्धते संबंधीची माहिती महामंडळाने मागणी नोंदविणाऱ्यांना द्यावी. तसेच खताच्या आयातीत डी.ए.पी/ एम.ओ.पी. चा पुरवठा करता आला नाही तर योग्य त्या व्याजासह नोंदणीची रक्कम परत करण्यात येईल असेही त्यांना स्पष्ट करण्यात यावे.

ड) आयातीत डी.ए.पी / एम.ओ.पी. खताची विक्री तत्परतेने करण्यात यावी व विक्रीपोटी प्राप्त होणारी रक्कम उपरोक्त स्वतंत्र खात्यात तत्परतेने जमा करण्यात यावी. आयातीत डी.ए.पी/ एम.ओ.पी.राज्यात ज्या ठिकाणी प्राप्त होईल त्याचठिकाणी त्याची विक्री करण्यात यावी. इतर ठिकाणी, देशांतर्गत उपलब्ध असलेल्या डी.ए.पी/ एम.ओ.पी. ची विक्री करण्यात यावी.

इ) पणन महासंघाने शासनाच्या निर्देशाप्रमाणे खताच्या साठयाचा जास्तीत जास्त खप व्हावा यासाठी प्रयत्न करावेत.

ई) खताचा साठा संरक्षित ठेवण्याची जबाबदारी महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई यांची राहील. संबंधित कर्ज देणा-या इंडियन बँकेने त्याबाबत वेळोवेळी खात्री करावी.

प) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई यांचकडून शासनास देय असलेल्या हमीशुल्काचा शासनास भरणा केल्याशिवाय संबंधित बँकेने कर्ज मंजूर / वितरित करु नये.

फ) इंडियन बँक, मुंबई ही राज्य शासनाच्या पूर्व अनुमतीशिवाय महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई ला या आदेशामध्ये विहित केलेल्या मर्यादेपेक्षा अधिक कर्ज देणार नाही.

भ) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई कडून कर्जाच्या परतफेडीबाबत अथवा व्याजाची रक्कम देण्याबाबत होणाऱ्या कसुरीची ९० दिवसांच्या आंत शासनास सूचना देणे इंडियन बँक, मुंबई यांच्यावर बंधनकारक असेल.

म) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई या संस्थेकडील कर्ज वसूलीसाठी सर्वतोपरी प्रयत्न केल्याशिवाय इंडियन बँक, मुंबई ला हमी पूर्तते करीता शासन हमीची प्रतिभूती म्हणून वापर करता येणार नाही. इंडियन बँक, मुंबई कडून शासन मान्यतेने महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबईच्या चल/अचल मालमत्तेची विक्री/ लिलाव (Auction) करुन, वसुलीचा निर्णय झाल्यास, एक समिती स्थापन करावी व त्या समितीमध्ये सहकार,पणन व वस्त्रोद्योग विभाग व वित्त विभाग यांचा प्रयेकी एक प्रतिनिधी घेण्यात यावा. चल/अचल मालमत्तेची विक्री/ लिलाव (Auction) करताना मूल्यांकन त्रयस्थ संस्थेकडून शासनाच्या मान्यतेने करणे आवश्यक राहील. तसेच लिलाव प्रक्रियेचे अंतिमीकरणास शासनाची मान्यता घेणे आवश्यक राहील.

य) इंडियन बँक, मुंबईच्या कर्जाची परतफेड करण्यास विलंब झाल्यास त्याकरिता आकारण्यात आलेल्या व्याज, दंडनीय व्याजाकरीता व इतर कोणत्याही देय रकमांसाठी शासन हमी लागू होणार नाही.

र) इंडियन बँक, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई यांच्या आर्थिक स्थितीबाबतचा अहवाल सोबत जोडलेल्या <u>प्रपत्र-अ</u> मध्ये शासनास दर सहा महिन्यानी (दिनांक ३१ मार्च /३० सप्टेंबर) सादर करील.

ल) नियत दिनांकास हमीशुल्क वसुल करण्याची व शासन हमीवरील घेतलेल्या कर्जाच्या परतफेडीबाबत संनियंत्रणाची जबाबदारी सहसचिव (पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ यांची राहील.

वरील (अ) ते (ल) पैकी कोणत्याही अटीचा भंग झाल्यास शासन हमी अवैध होईल.

४. महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबईसाठी रु.२२५ कोटीची (अक्षरी रुपये दोनशे पंचवीस कोटी फक्त) हमी अ.क्र.१ येथील शासन निर्णय, वित्त विभाग, दिनांक ५ नोव्हेंबर,१९९९ मध्ये नमूद केलेल्या अटी आणि खालील अटीं व शर्तींच्या अधीन राहील:-

अ) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई हे Principal Debtor राहतील.

ब) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई ने इंडियन बँक , मुंबई यांच्याकडून उपलब्ध होणाऱ्या कर्जाबाबत आढावा घेऊन त्यासंबंधीच्या वित्तीय मर्यादा शासनाकडून निश्चित करुन घ्याव्यात.

क) इंडियन बँक, मुंबई यांच्याकडून घेतलेल्या कर्जाचा वापर महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई यांना शासन निर्णयात नमूद केलेल्या प्रयोजनाव्यतिरिक्त इतर कोणत्याही प्रयोजनाकरिता करता येणार नाही.

ड) आयातीत डी.ए.पी / एम.ओ.पी. खताची विक्री महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई ने रोखीने करावी.

ई) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई शासनाच्या पूर्व परवानगीशिवाय इंडियन बँक, मुंबई कडून अधिक कर्ज घेणार नाही.

फ) इंडियन बँक, मुंबई ने महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या.,मुंबई ला मंजूर केलेल्या कर्जाच्या आदेशामध्ये नमूद केलेल्या परतफेडीच्या वेळापत्रकानुसार कर्ज फेडीच्या शेवटच्या हप्त्याच्या दिनांकास हमी संपुष्टात येईल. सदर वेळापत्रकात नमूद केलेल्या विहित कालावधीसाठीच शासन हमी लागू राहील. या कालावधीनंतर इंडियन बँक, मुंबई ला शासन हमी आवाहनीत करता येणार नाही.

ग) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या.,मुंबईने दर महिन्याला कर्ज परतफेडीच्या प्रगतीबाबतची स्थिती दर्शविणारी माहीती सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग / वित्त विभागांकडे सादर करावी.

म) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबईने विहीत कार्यपध्दतीने लेखा परिक्षीत केलेल्या व संस्थने मान्य केलेल्या संस्थेच्या लेख्याची एक प्रत शासनास सादर करावी.

५. <u>हमी शुल्क</u>

अ) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या.,मुंबई ला प्र.श.प्र.व.हमीशुल्काचा दर रु.४/- असा राहील. हे हमीशुल्क ज्या कालावधीकरीता देय राहील त्या कालावधीतील कोणत्याही दिवशी कमाल अदत्त असलेल्या कर्ज आणि व्याजाच्या एकूण रकमेवर (Total maximum outstanding amount) देय राहील. Escrow Account मधून पणन महासंघाकडून हमीशूल्काचा भरणा प्रथमतः करण्यात यावा.

ब) हमी शुल्काचा भरणा दर सहा महिन्यानी करण्यास व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई हे जबाबदार असतील. प्रत्येक वित्तीय वर्षाच्या ३१ मार्च आणि /अथवा ३० सप्टेंबर रोजी अदत्त असलेल्या घटना सापेक्ष दायित्वावर (Contingent Liability) देय असलेल्या हमी शुल्काचा भरणा १ एप्रिल आणि /अथवा १ ऑक्टोबर रोजी करण्यात यावा.

क) हमी शुल्काचा भरणा केल्यानंतर त्यामधून प्रथम थकीत हमी शुल्कावरील दंडनीय व्याजाची रक्कम वळती करुन घेण्यात येईल. नंतर सर्वात जुन्या थकीत हमी शुल्काची वसुली, त्यानंतर त्यापेक्षा कमी जुन्या हमी शुल्काची वसुली याप्रमाणे रक्कम वळती करुन घेण्यात येईल.

ड) देय हमी शुल्क शासन तिजोरीत भरणा करण्यास महासंघाकडून कसूर झाल्यास अशा कसूर केलेल्या थकीत रक्कमेवर पहिल्या तीन महिन्यासाठी १६ टक्के दराने व त्या पुढील कालावधीसाठी २४ टक्के दराने व्याज आकारले जाईल.

इ) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई ने शासन हमी शुल्काची रक्कम "००७५-संकीर्ण, सर्वसाधारण सेवा-१०८-हमी शुल्क" या लेखाशिर्षाखाली शासकीय कोषागारात भरणा करावी. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई यांनी महासंघाकडून देय असलेली हमी शुल्काची रक्कम शासकीय कोषागारात नियमितपणे भरणा केली जाते याची खात्री करुन घ्यावी.

ई) हमी शुल्क भरल्याच्या पृष्ठयर्थ चलनाची साक्षांकित प्रत सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाने वित्त विभागास साक्षेपाने पाठवावी.

प) महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई यांनी देय हमीशुल्काचा भरणा केला नाही तर सदर हमीशुल्क इंडियन बँक शासनाकडे भरणा करेल व महासंघाकडून वसूल करेल, अन्यथा शासन हमी अवैध ठरेल.

६. हा शासन निर्णय सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाच्या नस्ती क्र.सपस १०१०/प्र. क्र.१५/२४ स वरील प्रस्ताव व वित्त विभागाचा शासन हमी क्र. ८/२००९-२०१० नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्या., मुंबई समवेत कर्ज घेण्यासंबंधी करावयाच्या करारपत्रावर स्वाक्षरी करण्याकरिता सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागातील संबंधीत सहसचिव व वित्त विभागातील उप सचिव (अर्थबळ) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करुन देण्यात आला असून, त्याचा सांकेतांक क्रमांक-२०१००३०३८४२०६००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(मीनल पेडणेकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

प्रधान सचिव, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय,मुंबई-४०० ०३२,
व्यवस्थापकीय संचालक महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ, मर्या.कन्मुर हाऊस, नरसीनाथा स्ट्रीट, मर्सजिदबंदर, मुंबई - ४०० ००९.
वित्त विभाग (साउ /व्यय /ऋण व हमी नियंत्रण कक्ष), मंत्रालय, मुंबई..
कार्यासन अधिकारी,२४ स, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई--४०० ०३२,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ / २ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर.
महालेखापाल, महाराष्ट्र -१ / २ (लेखा परीक्षा), मुंबई / नागपूर.
निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुबंई.
संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
सहायक व्यवस्थापक, इंडियन बँक, शाखा मांडवी, कन्मूर हाऊस, नरसी नाथा स्ट्रिट, मुंबई-९.
निवड नस्ती -अर्थबळ

ANNEXURE A

Proforma in which the information in respect of repayment of loan and financial liability of the borrower is to be submitted by the lending institute to the Government every six month (1st April/ 1st Oct)

1 **Name of Lending Institute:**

2 **Principal Debtor:**

3 **Name of Administrative Dept:**

4 **Guarantee No:**

5 **Date of Validity of Guarantee:**

6 **Report for the period from: To**

Guarantee & Repayment during the period **(Rupees)**

		Principal	Interest	Total
1	Outstanding guarantee at beginning of the period			
2	Additional guarantee sanctioned, if any during the period			
3	Toal Outstanding (1+ 2)			
4	Repayment of loan			
5	Balance at end of the period (3 - 4)			
6	Amount Credited in to Escrow A/C			
7	Net Balance (5 - 6)			

7 **Payment of Guarantee fees** **(Rupees)**

	Outstanding Amount	G . F.	Penal Fee	Total
1	Outstanding at the Beginning			
2	G. F. Paid (Rs.)			
3	Date			
4	Challan No.			
5	Balance at end of the period (1 - 2)			

8 **Types of assets taken as security against amount of loan / outstanding**

Description Secured	Estimated Value	How
(I)		
(ii)		
(iii)		
Total		

(P.T.O.)

9 Types of inspection of assets / due diligency by lending institute during last 6 months to ensure loans are properly secured.	
10. Financial Health of Principal Debtor (I) Total Turnover of the Principal Debtor (II) Total Profits (iii) % of profits as % of loan amount	
11. Is in the opinion of lending institute,the borrowing institute in a position to service the debt against which government guarantee is given	
12. Is in view of the lending institute, the borrowing institute being managed efficiently	
13. If not, type of corrective action proposed to be taken by lending institute	
14. Has the lending institute ensured that no further loans have been taken by the borrowing institute since the government guarantee was given	
15. Has the lending institute ensured that the guarantee fees has been paid to the Goveernment in order to keep the guareante alive and valid	